

Perhaps he will *Shecht* a young bird

שמא ישחוט בן עוף –

OVERVIEW

The גמרא explains the reason we do not marry on שבת, is out of concern that one may accidentally *shecht* a bird on שבת for the wedding meal. תוספות discusses the two גירסאות in the גמרא.

יש גורסים בו עוף אף על גב דשבת לשון נקבה היא דכתיב (שמות לא¹) מחלליה מות יומת -
Some texts read; 'שמא ישחוט בן עוף', perhaps they will *shecht* a bird on him (on שבת), instead of שמא ישחוט בן עוף; **even though שבת is a feminine noun as it is written, 'whoever desecrates her (the שבת) will surely be put to death'**, so how can the text read שמא ישחוט בן עוף, since בו is a masculine form (it should have rather said בן עוף) –

- שבת תוספות replies that the word

הכי נמי הוי לשון זכר² כל העושה בו מלאכה (שם לה³) שומר שבת מחללו (ישעיה נו⁴) -
Is also used in the masculine form as it is written, 'whoever does work in him (שבת)', and it is also written, 'he who guards the שבת from desecrating him'. This explains the גירסא of שמא ישחוט בן עוף, for שבת may be used in the masculine form.

גירסא תוספות discusses the other

ושפיר גרסינן נמי בן עוף דדרך בני אדם לשחוט הרכין והקטנים כדכתיב (ויקרא ה⁵) שני בני יונה -
And it is also proper for the text to read, שמא ישחוט בן עוף (instead of שמא ישחוט בן עוף), for it is customary for people to *shecht* the tender and young birds (and בן עוף means a young bird) as it is written, two young doves -

ובפרק קמא דקידושין (דף לו,ב ושם) אתיא⁶ מבן עוף מה לבן צאן שכן קבע לו כולי:
And in the first of מסכת קידושין פרק it states, 'we derive a young bird from a young sheep, if by a young sheep where a place was not established, etc.' We find that they also use the term 'בן' to designate a young bird or sheep which was commonly used.

SUMMARY

¹ [תשא] פסוק יד.

² See 'Thinking it over' # 1.

³ [ויקהל] פסוק ב.

⁴ פסוק ב.

⁵ פסוק ז. See 'Thinking it over' # 2.

⁶ Our text there read: אלא הזאה דבן עוף דאתיא בק"ו מבן צאן ומה בן צאן שלא קבע לו כהן לשחיטתו וכו'. The גמרא there explains that we derive the rule that only male כהנים can make the הזאה of the עוף, from the fact that only male כהנים can make the הזאה by צאן.

The גירסא can be בו עוף for שבת is masculine (as well), and it can be בן עוף, for it is customary to use a young bird.

THINKING IT OVER

1. Those that are בו עוף (as opposed to בן עוף); why did they choose בו עוף instead of בנה עוף, since שבת is feminine as well?

2. בני יונה brings proof from the פסוק of בני יונה that it is customary to refer to a young bird as a בן יונה or בן עוף and that people prefer them younger. It would seem from תוספות that the term בן יונה is merely a practical one (that people prefer בני יונה), however in truth the term בן יונה is a halachic one which limits our choice of בני only to young ones,⁷ but not to older ones. What therefore is the proof from בני יונה?!

3. Why was it necessary for תוספות to bring two proofs that שבת is זכר? And why did תוספות find it necessary to bring two proofs regarding בן עוף?

⁷ See שני בני פסוק of בני יונה וד"ה מן התורים. רש"י ויקרא א, יד ד"ה בני יונה וד"ה מן התורים. It is also interesting why תוספות chose to cite the later פסוק of בני יונה (ויקרא א, יד) as opposed to the earlier פסוק (ויקרא ה, ז) יונה.